

Winter

LC 5-1-2010

Je hebt van die winters dat het maar niet wil winteren. Het regent, het stormt, het is gewoon guur. Maar dat komt niet door lage temperaturen.

Dat zijn winters waarin ijsbaanvrijwilligers tot ledigheid zijn gedoemd. Ze hebben aan het begin van de winter hun stuk grasland hoopvol onder water gezet. Af en toe gaat een lid van het bestuur ambtshalve een kijkje nemen, om bij de eerstvolgende vergadering van de ijsclub te moeten melden dat de baan nog altijd vloeibaar is.

Best mooi, die golfjes rondom de lichtmasten. Maar daar doen ze het niet voor. En het nadeel van zo'n warme winter is dat die de mensen niet enthousiast maakt voor het lidmaatschap van de ijsbaanvereniging. De penningmeester ziet de eerstkomende ronde contributie-inning met zorg tegemoet.

Je hebt ook van die winters waarin het vriest dat het kraakt. Na een paar nachten flinke vorst kan de baan open. Het ijsvloertje ligt er hard en spiegelglad bij. Laat de schaatsers maar komen. Het bestuur en de vrijwilligers staan er klaar voor. De chocola-

demelk is ingeslagen.

De eerste dag is het leuk druk, maar al gauw zien de ijsbaanbeheerders hun potentiële klanten links en rechts over naburige vaarten en sloten de verte in glijden. Als er op de ijsbaan zo gemakkelijk een super schaatsvloer in komt, gebeurt dat op het open water ook. En dan is het natuurlijk veel leuker om lange einden door het boerenland of de natuur te rijden. Een rondje gaat gauw vervelen als er mooiere mogelijkheden zijn.

Ook zo'n winter is geen vetpot voor ijsbaanbestuurders. Ze blijven zitten met de chocola, de entreekas loopt niet vol en donateurs gaan de lente in met het idee dat voor ijspret geen speciale baan nodig is. Fnuikend voor het draagvlak van de vereniging.

Maar dan een winter als de huidige. Een mooie kwakkelwinter waarin het af en toe lekker vriest, maar waarin dikke broeiende sneeuwdekens de ijsgroei frustreren. Aan de

onderkant kalft het ijs door afstromend water sneller af dan het door de vorst aangroeit. Door de sneeuw zie je de talrijke dunne plekken niet: levensgevaar!

Soms dooit het een tijdje, waardoor de sneeuw in een dikke pap verandert die bij een volgende vorstperiode weer befrist. Dan kun je plezierig schaatsen wel vergeten. Je zakt erin met je ijzers, je struikelt, je breekt ledematen. Hier wordt ijspret een martelgang.

En toch kriebelt het schaatsbloed bij menigeen. Zoals de vroege zomer een rokjesdag kent, is er bij winterse omstandigheden een schaatsendag. Je ziet mensen met ijzers onder de arm, dikke dassen om en petten op, gretig op zoek naar het fraaiste schaatsijs.

In een winter als de huidige moeten ze dan op de plaatselijke ijsbaan zijn. Op het buitenwater is het veel te gevaarlijk en oncomfortabel. Op de baan hebben de vrijwilligers zich uitgesloofd om er gezien de

weersomstandigheden het beste van te maken.

Zodra het kon zijn de lichtste exemplaren onder de medewerkers het dunne ijsvloertje opgegaan om de sneeuw eraf te schuiven en oneffenheden weg te schaven. Daardoor wordt het ijs ook snel sterker bij doorzettende vorst. Daar kan geen besneeuwde vaart tegenop.

En 's avonds, als de laatste schaatsers aan de warme chocolade zitten, gaan de baanbeheerders met gietiers langs de schouren om ze met water te vullen, opdat er de volgende dag weer een ongerepte ijsvloer ligt.

Zo mag het van mij langdurig blijven. Dat is goed voor de ijsbanen. En het houdt de Elfstedentocht op afstand. Want het aardigste van die tocht is de mythe van de barre omstandigheden in het verleden. En de voorpret van een evenement dat overwaait.

CHIEL EVERS

chiel.evers@lc.nl